

AS Harju Elekter Elektrotehnika

Majandusaasta aruanne 2008

Majandusaasta aruanne

Majandusaasta algus

1. jaanuar 2008

Majandusaasta lõpp

31. detsember 2008

Ärinimi

AS Harju Elekter Elektrotehnika

Äriregistri kood

11119230

Aadress

Paldiski mnt 31, Keila 76606

Telefon

372 6 747 449

Faks

372 6 747 441

Elektronpost

mail@he.ee

Kodulehekül

www.harjuelekter.ee

Lisatud dokumendid

1. Audiitori järeldusotsus
2. Kasumi jaotamise ettepanek
3. Tegevusalade loetelu

Sisukord

Tegevusaruanne	4
Raamatupidamise aastaaruanne	7
Tegevjuhtkonna deklaratsioon.....	7
Bilanss	8
Kasumiaruanne	9
Rahavoogude aruanne.....	10
Omakapitali muutuste aruanne	10
Raamatupidamise aastaaruande lisad	11
Lisa 1. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestusmeetodid ja hindamisalused	11
Lisa 2. Raha	15
Lisa 3. Nõuded ostjate vastu.....	15
Lisa 4. Maksukohustused	15
Lisa 5. Varud	15
Lisa 6. Materiaalne põhivara	16
Lisa 7. Immateriaalne põhivara	17
Lisa 8. Kapitali- ja kasutusrent	18
Lisa 9. Eraldised	18
Lisa 10. Aktsiakapital	18
Lisa 11. Müügitulu tegevusalade ja geograafiliste piirkondade lõikes.....	19
Lisa 12. Müüdud kaupade kulud	19
Lisa 13. Turustuskulud	19
Lisa 14. Üldhalduskulud.....	20
Lisa 15. Muud äritulud	20
Lisa 16. Muud ärikulud	20
Lisa 17. Tingimuslikud kohustused.....	20
Lisa 18. Bilansipäevajärgsed sündmused	20
Lisa 19. Rahavoogude aruanne.....	21
Lisa 20. Tehingud seotud osapooltega.....	21
Tegevjuhtkonna ja nõukogu allkirjad 2008. aasta majandusaasta aruandele	23
Audiitori järeldusotsus.....	24
Kasumi jaotamise ettepanek	25
Tegevusalade loetelu	26

Tegevusaruanne

Sissejuhatus

01.04.2005 asutatud AS Harju Elekter Elektrotehnika (HEET) kuulub Baltikumis juhtivate kesk- ja madalpinge süsteemide valmistajate hulka. Ettevõtte rendib emattevõtelt AS Harju Elekter 8798 m² tootmis-, lao- ja kontoripindu, mis asuvad Keilas. Ettevõtte pakub tööd 204 inimesele, sh. 182 inimest töötab müügi-, tootmis- ja tootearendusvaldkonnas. Seoses suurenenud tootmismahutudega on töötajate arv tõusnud 2008.aastal kümne inimese võrra ning tootmispinnad on suurenenud 298 m² võrra. Elektriseadmete valmistamise kogemust omab ettevõtte aastast 1968, millal alustati elektriseadmete valmistusega AS Harju Elekter koosseisus.

2008.a. oli ettevõttele edukas. Realisatsioon suurenes võrreldes eelmise aastaga, kasvu põhjustasid peamiselt energiajaotussektori (KP/MP komplekt- ja jaotusalajaamade) tellimuste täitmine. Energiasektori osakaal müügituludes moodustas 67%.

2008. aasta märkimisväärsimateks sündmuseks oli suuremahulise komplektalajaamade müügilepingu sõlmimine, samuti mitmete suure nimivooluga kesk- ja madalpinge jaotusseadmete müügilepingute sõlmimine. Aasta jooksul realiseeriti kokku 488 komplekt ja -jaotusalajaama, sh koduturule 371 komplekt ja -jaotusalajaama.

Tulud, kulud ja kasum

2008. aastal moodustas AS Harju Elekter Elektrotehnika müügitulu 293,05 mln krooni. Müügitulust moodustas 88,7% elektriseadmete müük, 3,2% lehtmetailtoodete ja teenuste müük ja 8,1% kaupade jae- ja hulgimüük ning muu müük.

AS Harju Elekter Elektrotehnika müügitulust moodustas 34,1% eksport ja 65,9% müük Eestisse.

AS Harju Elekter Elektrotehnika brutokasumiks kujunes 39,4 mln krooni, mis on 21% vähem kui eelmisel aastal. Üldhalduskulud olid 10,7 mln krooni ja turustuskulud 14,7 mln krooni, langedes vastavalt 5% ja 6%. Ettevõtte 2008. aasta põhivarade kulum moodustas 4,3 mln krooni ehk 7% rohkem kui eelmisel aastal.

Peamised finantssuhtarvud

	2008	2007
Müügitulu (tuh kr)	293 054	269 284
Brutokasumi määr	13,4%	18,6%
Puhaskasum (tuh kr)	12 224	21 500
Puhasrentaablus	4,2%	8,0%
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja	2,1	1,7
ROA	13,3%	20,6%
ROE	21,2%	42,7%

Suhtarvude arvutamisel kasutatud valemid:

- Brutokasumi määr (%) = brutokasum/müügitulu * 100
- Puhasrentaablus (%) = puhaskasum/ müügitulu * 100
- Lühiajaliste kohustuste kattekordaja (kordades) = käibevara/lühiajalised kohustused
- ROA (%) = puhaskasum/ varad kokku * 100
- ROE (%) = puhaskasum/ omakapital kokku * 100

Olulised keskkonna- ja sotsiaalsed mõjud

Hoolimata majanduskeskkonna langusest jätkas Harju Elekter Elektrotehnika AS 2008. aastal kasvu ja näitas häid tulemusi, seda just energia- ja infrastruktuuri sektoris. Positiivne oli, et hoolimata majanduse kasvutempo aeglustumisest ja ettevõtete kindlustunde vähenemisest, säilis meie tellijate ostujõud.

Teatud toormehindade langus lõi hea platvormi läbirääkimisteks hankijatega. Surve palgatõusule 2008. aastal vähenes ning aasta teises pooles ületas tööjõu pakkumine turul juba vastava nõudluse, mille tulemusena oli tööjõu saadavus ettevõttele piisav.

Ootuspäraselt jätkus koostöö Tallinna Ehituskooli, Tallinna Polütehnikumi, Tallinna Tööstushariduskeskuse, Tallinna Transpordikooli, TTÜ-ga ja Tallinna Tehnikakõrgkooliga.

Valuutakursside ja intressimäärade muutumise risk

Tehingud tarnijate ja klientidega toimuvad eurodes, mistõttu on valuutakursi risk madal.

Investeeringud

Aruandeperioodil investeeriti materiaalsesse ja immateriaalsesse põhivarasse kokku 2,5 mln krooni. Suuremateks investeeringuteks olid tootmisseadmete soetamine (0,7 mln krooni).

Tootearendus

2008.a. läbisid edukalt katsetused ja said vastavussertifikaadi kaks uut lehtmetailkorpusega komplektalajaama. Välisturgude tarbeks töötati välja uue lahendusega õhkisolatsiooniga keskpingseseadmega alajaam, mis sai tellijatelt positiivse vastukaja. Uue tootena töötati välja ja toodi turule keskpinge fiiderpunkt. Vastavalt Skandinaavia turu vajadustele arendati välja kõrgendatud kaitseastmega turvalised kaablikappide lahendused, mille realiseerimisega alustatakse eeloleval aastal. Koostöös laevatööstuse tellijatega projekteeriti ja juurutati tootmisesse mitu uut elektrienergia jaotusseadet, mis kiirendavad elektriinstallatsioonitööde teostust laevaehitusel. Samuti juurutati tootmisesse ehitiste IT liitumiste tarbeks nõrkvoolu muundur- ja sidekapp ning uudne portatiivne välitingimustes kasutatav ajutise toite kilpide seeria

Kvaliteedijuhtimine

Vastavalt kvaliteedistandardite ISO 9001 ja ISO 14001 nõuetele toimuvad ettevõttes vähemalt kord aastas sisemised ja välimised auditid ning iga kolme aasta järel ka resertifitseerimine rahvusvahelise sertifitseerimisorganisatsiooni spetsialistide BVQI poolt. Harju Elekter Elektrotehnika koolitas oma töötajate hulgast 10 uut siseaudiitorit. Keskkonnavalise ja kvaliteedi alase standardi koolitusel osales 13 töötajat.

Personal

AS Harju Elekter Elektrotehnika keskmine töötajate arv majandusaastal oli 200,3 töötajat. 2008. aastal moodustasid ettevõtte tööjõukulud 58,4 mln krooni, kasvades aastaga 7%. Tööjõukulude kasvu tingis töötajate arvu kasv 14% võrra ja mõõdukas palgakulude kasv.

Ettevõtte juhatuse töötasud moodustasid majandusaastal 1,4 mln krooni, mis on 7% rohkem kui eelmisel aastal. Nõukogu liikmete töötasu ei maksta.

Eesmärgid järgmiseks majandusaastaks

- Teostada uutele komplektalajaamadele piisavas mahus vajalikud katsetused ning saada vastavussertifikaadid.
- Sõlmida uusi müügilepinguid välisturgude tarbeks väljatöötatud uudse lahendusega õhkisolatsiooniga keskpingseseadmega alajaamade ja kõrgendatud kaitseastmega kaablikappide realiseerimiseks.

- Juurutada tootmisesse ja realiseerida uudistootena kompleksed keskpinge kaugjuhitavad lahutuspunktid.
- Koostöös strateegiliste partneritega leida turustusväljund madalpinge sagedusmuunduritega jaotusseadmetele.
- Vahetada välja olemasolev tarkvarasüsteem.
- Võtta käiku täiendav tootmispind.

Ülo Merisalu

Juhataja

24.03.2009

Raamatupidamise aastaaruanne

Tegevjuhtkonna deklaratsioon

AS Harju Elekter Elektrotehnika tegevjuhtkond deklareerib oma vastutust raamatupidamise aastaaruande koostamise eest ja kinnitab, et:

- ☐ raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud arvestuspõhimõtted on vastavuses Eesti hea raamatupidamistavaga;
- ☐ raamatupidamise aastaaruanne kajastab õigesti ja õiglaselt AS Harju Elekter Elektrotehnika finantsseisundit, majandustulemust ja rahavoogusid;
- ☐ AS Harju Elekter Elektrotehnika on jätkuvalt tegutsev.

Ülo Merisalu

Juhataja

24.03.2009

Initialed for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev 24.03.2009

Signature/allkirj [Handwritten Signature]

KPMG, Tallinn

Bilanss**VARAD**

(tuhandetes kroonides)	Lisa	31.12.2008	31.12.2007
Käibevara			
Raha ja pangakontod	2	17 430	11 603
Nõuded ja ettemaksed			
<i>Nõuded ostjate vastu</i>	3	16 128	20 326
<i>Muud lühiajalised nõuded</i>		32	9
<i>Ettemaksed teenuste eest</i>		429	298
<i>Kokku</i>		16 589	20 633
Varud	5	38 172	50 437
Käibevara kokku		72 191	82 673
Põhivara			
Materiaalne põhivara	6	18 959	20 986
Immateriaalne põhivara	7	888	713
Põhivara kokku		19 847	21 699
VARAD KOKKU		92 038	104 372

KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL

(tuhandetes kroonides)		31.12.2008	31.12.2007
KOHUSTUSED	Lisa		
Lühiajalised kohustused			
Laenukohustused			
<i>Pikaajaliste liisingkohustuste tagasimaksed järgmisel perioodil</i>	8	685	398
<i>Kokku</i>		685	398
Võlad ja ettemaksed			
<i>Võlad tarnijatele</i>		14 043	27 468
<i>Võlad töövõtjatele</i>		8 410	8 358
<i>Maksuvõlad</i>	4	4 245	3 697
<i>Muud võlad</i>		1 194	4 842
<i>Saadud ettemaksed</i>		5 237	3 393
<i>Kokku</i>		33 129	47 758
Lühiajalised eraldised	9	300	706
Lühiajalised kohustused kokku		34 114	48 862
Pikaajalised kohustused			
Pikaajalised liisingkohustused		387	5 197
Kohustused kokku		34 501	54 059
OMAKAPITAL			
Aktiivkapital	10	16 000	16 000
Kohustuslik reservkapital		1 600	741
Eelmiste perioodide jaotamata kasum		27 713	12 072
Aruandeaasta kasum		12 224	21 500
Omakapital kokku		57 537	50 313
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU		92 038	104 372

Initialed for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev ..... 24.03.2009 .....

Signature/allkiri ....

KPMG, Tallinn

Kasumiaruanne

(tuhandetes kroonides)	Lisa	2008	2007
Müügitulu	11	293 054	269 284
Müüdud toodangu (kaupade, teenuste) kulu	12	253 694	219 266
Brutokasum		39 360	50 018
Turustuskulud	13	14 685	15 672
Üldhalduskulud	14	10 736	11 288
Muud äritulud	15	34	72
Muud ärikulud	16	121	1 055
Ärikasum		13 852	22 075
Finantstulud ja -kulud			
<i>Intressitulud ja -kulud</i>		-290	-278
<i>Kahjum valuutakursi muutusest</i>		-9	-15
Kokku finantstulud ja -kulud		-299	-293
Kasum enne maksustamist		13 553	21 782
Tulumaks		1 329	282
ARUANDEAASTA KASUM		12 224	21 500

Initialed for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev ..... 24.02.2009 .....

Signature/allkiri ..... [signature] .....

KPMG, Tallinn

Rahavoogude aruanne

(tuhandetes kroonides)	Lisa	2008	2007
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum		13 852	22 075
Korrigeerimised			
Põhivara kulum ja väärtuse langus	6;7	4 323	4 921
Kasum põhivara müügist, neto		-	-70
Kahjum põhivara mahakandmisest	16	11	10
Eraldise korrigeerimine, neto		-406	696
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus		5 908	5 703
Varude muutus		12 265	-19 006
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus		-15 394	3 580
Makstud intressid		-427	-291
Makstud ettevõtte tulumaks		-1 329	-282
Kokku rahavood äritegevusest		18 803	17 336
Rahavood investeerimistegevusest			
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetus	19	-1 988	-2 785
Materiaalse ja immateriaalse põhivara müük		-	70
Antud laenude tagasimaksed		-	50
Saadud intressid		81	40
Kokku rahavood investeerimistegevusest		-1 907	-2 625
Rahavood finantseerimistegevusest			
Arvelduskrediidi jääkide muutus		-	-2 898
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	8	-6 060	-486
Makstud dividendid		-5 000	-1 000
Kokku rahavood finantseerimistegevusest		-11 060	-4 384
RAHAVOOD KOKKU		5 836	10 327
Valuutakursside muutuste mõju		-9	-15
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses		11 603	1 291
Raha ja raha ekvivalentide muutus		17 430	10 312
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus		5 827	11 603

Omakapitali muutuste aruanne

(tuhandetes kroonides)	Aktiivkapital	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum	Kokku
Saldo 31.12.2006	16 000	446	13 367	29 813
Aruandeperioodi puhaskasum	-	-	21 500	21 500
Välja kuulutatud dividendid	-	-	-1 000	-1 000
Reservkapitali suurendamine	-	295	-295	0
Saldo 31.12.2007	16 000	741	33 572	50 313
Aruandeperioodi puhaskasum	-	-	12 224	12 224
Välja kuulutatud dividendid	-	-	-5 000	-5 000
Reservkapitali suurendamine	-	859	-859	0
Saldo 31.12.2008	16 000	1 600	39 937	57 537

Initialed for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev ... 24.03.2009

Signature/allkiri ...

KPMG, Tallinn

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestusmeetodid ja hindamisalused

AS Harju Elekter Elektrotehnika 2008. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga, mis tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele. Hea raamatupidamistava põhinõuded on kehtestatud Raamatupidamise seadusega ning seda täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantavad juhendid.

AS Harju Elekter Elektrotehnika kasumiaruanne on koostatud Raamatupidamise seaduse lisas 2 toodud kasumiaruande skeemi nr 2 alusel.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud tuhandetes Eesti kroonides.

Finantsvarad ja –kohustused

Finantsvaradeks loetakse raha, lühiajalisi finantsinvesteeringuid, nõudeid ostjate vastu ja muid lühi- ja pikaajalisi nõudeid. Finantskohustusteks loetakse tarnijatele tasumata arveid ning lühi- ja pikaajalisi võlakohustusi.

Finantsvarad ja –kohustused võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara või –kohustuse eest makstud või saadud tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantsvara või –kohustusega otseselt seotud tehingukulutusi.

Finantskohustused kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses.

Finantsvara eemaldatakse bilansist siis, kui ettevõtte kaotab õiguse finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapoolele üle varast tulenevad rahavood ning enamiku finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest. Finantskohustus eemaldatakse bilansist siis, kui see on rahuldatud, lõpetatud või aegunud.

Finantsvara oste ja müüke kajastatakse järjepidevalt väärtuspäeval st päeval, mil ettevõtte saab ostetud finantsvara omanikuks või kaotab omandiõiguse müüdud finantsvara üle.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ning raha ekvivalentidena kajastatakse raha kassas ja pangas, nõudmiseni hoiuseid, lühiajalisi (alla 3 kuulise lunastustähtajaga) pangadeposiite ja rahaturufondi osakuid, millel puudub oluline turuväärtuse muutuse risk.

Nõuded ostjate vastu

Nõudeid ostjate vastu kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses. Ostjatelt laekumata arved on bilansis hinnatud tõenäoliselt laekuvatest summadest lähtudes. Seejuures hinnatakse iga kliendi laekumata arveid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded on kajastatud üldhalduskuludes. Lootusetud nõuded on kantud bilansist välja. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumisi kajastatakse ebatõenäoliste nõuete kulu vähenemisena.

Varud

Varud võetakse arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukuludest, tootmiskuludest ja muudest otsestest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude kuludes kajastamisel ja varude bilansilise väärtuse arvutamisel kasutatakse kaalutud keskmise meetodit. Lõpetamata- ja valmistoodangu puhul on tootmise üldkulud jagatud varudele ettevõtte normaalsetest tootmismahitudest lähtudes.

Initialled for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev ..... 24.03.2009 .....

Signature/allkiri ..... [Signature] .....

KPMG, Tallinn

Varud kajastatakse bilansis lähtudes sellest, kumb on madalam, kas nende soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus. Materjalid ja lõpetamata toodang hinnatakse alla juhul, kui nendest valmistatavate valmistoode hinnanguline soetusmaksumus ületab samade valmistoode neto realiseerimisväärtust. Varude allahindlusi nende neto realiseerimisväärtusele kajastatakse allahindluse perioodil müüdud toodangu (kaupade, teenuste) kuluna.

Materiaalne põhivara

Materiaalse põhivara kajastamisel bilansis on selle soetusmaksumusest maha arvatud akumulieeritud kulum ja vara väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Olulisuse printsiibist lähtudes kajastatakse põhivarana need varaobjektid, mille soetusmaksumus ületab 10 000 krooni ja mille kasulik eluiga on üle ühe aasta. Madalama soetusmaksumusega või lühema kasuliku elueaga varaobjektid kantakse kasutusse võtmisel kuluks ning nende üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest olulistest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt komponentide kasulikule elueale.

Kui põhivara objekti valmistamine vältab pikema perioodi ja seda finantseeritakse laenuga, lülitatakse laenukasutuse kulutused objekti soetusmaksumusse. Vara maksumusse kapitaliseeritakse laenukasutuse kulutused, mis on arvestatud alates vara valmistamise alustamise hetkest kuni vara valmimiseni.

Ettevõtte kasutab materiaalse põhivara amortiseerimisel lineaarset meetodit. Materiaalse põhivara gruppidele on üldjuhul määratud järgmised kasulikud eluead:

Materiaalse põhivara grupp	Kasulik eluiga
Maa	ei amortiseerita
Ehitised ja rajatised	12.5 - 33 aastat
Seadmed	5 - 10 aastat
Sõidukid	5 - 10 aastat
Muu inventar	2.9 - 6.7 aastat

Materiaalse põhivara objekti spetsiifika tõttu võib selle kasulik eluiga erineda muu sarnase grupi omast. Sellisel juhul vaadatakse seda eraldiseisvana ning määratakse talle sobiv amortisatsiooniperiood.

Materiaalsele põhivarale määratud amortisatsiooninormid vaadatakse üle, kui on ilmnenu asjaolusid, mis võivad oluliselt muuta põhivara või põhivaragrupi kasulikku eluiga. Hinnangute muutuste mõju kajastub aruandeperioodis ja järgnevatel perioodides.

Kui materiaalse põhivara objektile on tehtud selliseid kulutusi, mis vastavad materiaalse põhivara mõistele, siis need kulutused lisatakse põhivara objekti soetusmaksumusele. Jooksva hoolduse ja remondiga kaasnevad kulutused kajastatakse aruandeperioodi kuludes.

Kui materiaalse põhivara objektile vahetatakse välja mõni oluline komponent, lisatakse uue komponendi soetusmaksumus objekti soetusmaksumusele, eeldusel, et see vastab materiaalse põhivara mõistele. Asendatav komponent kantakse bilansist maha. Kui asendatava komponendi soetusmaksumus ei ole teada, hinnatakse maha kantavat maksumust lähtudes asendamise hetke soetusmaksumusest, arvestades maha hinnangulise kulum.

Vara väärtuse vähenemine

Igal bilansipäeval hindab ettevõtte juhtkond, kas on märke, mis võiksid viidata vara väärtuse langusele. Juhul kui on kahtlusi, mis viitavad varaobjekti väärtuse langemisele alla tema bilansilise väärtuse, viiakse läbi vara kaetava väärtuse test. Vara kaetav väärtus on võrdne kõrgemaga kahest

Initialled for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev 24.03.2009

Signature/allkiri .....

KPMG, Tallinn

näitajast: kas vara õiglasest väärtusest (miinus müügiikulutused) või diskonteeritud rahavoogude põhjal leitavast kasutusväärtusest. Kui testimise tulemusena selgub, et vara kaetav väärtus on madalam tema bilansilisest väärtusest, hinnatakse põhivara objekt alla tema kaetavale väärtusele. Juhul kui vara väärtuse testi ei ole võimalik teostada üksiku varaobjekti suhtes, leitakse kaetav väärtus väikseima varade grupi (raha genereeriva üksuse) kohta, kuhu see vara kuulub. Vara allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna.

Kui varem alla hinnatud varade kaetava väärtuse testi tulemusena selgub, et kaetav väärtus on tõusnud üle bilansilise jääkmaksumuse, siis tühistatakse varasem allahindlus ning suurendatakse vara bilansilist maksumust. Ülempiiriks on vara bilansiline jääkmaksumus, mis oleks kujunenud arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalne põhivara võetakse arvele ja kajastatakse bilansis lähtudes samadest põhimõtetest, mida rakendatakse materiaalsele põhivaradele.

Uuringu- ja arendustegevus

Uute teaduslike või tehniliste teadmiste genereerimise eesmärgil läbiviidud uuringute ja teadustööga seotud kulutused kajastatakse nende tekkimise momendil kasumiaruandes kuluna.

Arenguväljaminekud kapitaliseeritakse ainult juhul, kui varasemate uuringute tulemusi kasutatakse nii tehniliselt kui majanduslikult otstarbeka uue toote või tootmisprotsessi väljatöötamisel. Kapitaliseeritud väljaminekud sisaldavad materjalikulu, otseseid tööjõukuluseid ning tootmise üldkulude proportsionaalset osa. Muud arenguväljaminekud kajastatakse nende tekkimise perioodil kasumiaruandes kuluna. Kapitaliseeritud arenguväljaminekuid kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuliseeritud kulum. Arenguväljaminekute amortiseerimisel kasutatakse lineaarset meetodit.

Muu immateriaalne vara

Immateriaalne põhivara võetakse arvele ja kajastatakse bilansis lähtudes samadest põhimõtetest, mida rakendatakse materiaalsele põhivaradele.

Immateriaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarset meetodit. Immateriaalse põhivara gruppidele on üldjuhul määratud järgmised kasulikud eluead:

Immateriaalse põhivara grupp	Kasulik eluiga
Arenguväljaminekud	4-20 aastat
Litsentsid, patendid	4-20 aastat

Teatud juhtudel võib vara omandada nii materiaalse kui ka immateriaalse põhivara tunnuseid. Sellisel juhul klassifitseeritakse vara vastavalt sellele, kumma tunnustele vastab see rohkem.

Rendiarvestus

Kapitalirendiks loetakse rendisuhet, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Ülejäanud rendilepinguid käsitletakse kasutusrendina.

Ettevõtte kui rentnik

Kapitalirendi alusel renditud vara kajastatakse bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas. Makstavad rendimaksud jagatakse finantskuluks ja kohustuse vähendamiseks. Finantskulud kajastatakse rendiperioodi jooksul.

Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kuluna.

Initialed for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev 24.03.2009

Signature/allkiri .....

KPMG, Tallinn

Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Ettevõtte moodustab eraldisi nende kohustuste osas, mille realiseerumise aeg või summa pole kindlad. Eraldise suuruse ja realiseerumisaaja määramisel tuginetakse juhtkonna või vastava ala ekspertide hinnangutele.

Eraldis kajastatakse juhul, kui ettevõtte on enne bilansipäeva tekkinud juriidiline või tegevusest tingitud kohustus, eraldise realiseerumine ressursside väljamineku näol on tõenäoline (üle 50%) ning eraldise suurus on usaldusväärselt määratav.

Tingimuslikud kohustusteks klassifitseeritakse need kohustused, mille realiseerumise tõenäosus jääb alla 50% või mille suurust ei saa usaldusväärselt hinnata. Tingimuslike kohustuste üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Ettevõtte tulumaks

Kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt maksustatakse dividendidena jaotatavat kasumit määraga 21/79 netodividendina väljamakstud summast. Dividendidelt arvestatud ettevõtte tulumaks kajastatakse tulumaksukuluna dividendide väljakuulutamise perioodi kasumiaruandes, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal dividendid välja makstakse. Bilansipäeva seisuga väljamaksmata dividendidelt arvestatud tulumaksukohustust ja -kulu korrigeeritakse vastavalt uuel aruandeperioodil kehtivale tulumaksu määrale.

Maksimaalne võimalik tulumaksukohustuse summa, mis võiks kaasneda dividendide väljamaksmisega, on ära toodud aastaaruande lisades.

Tulude arvestus

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui olulised omandiga seonduvad riskid ja hüved on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulutusi on võimalik usaldusväärselt mõõta.

Tulu teenuste müügist kajastatakse lähtudes valmidusastme meetodist, teenuse osutamisest saadavad tulud ja kasum kajastatakse proportsionaalselt samades perioodides nagu teenuse osutamisega kaasnevad kulutused.

Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamine

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval kehtinud Eesti Panga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused seisuga 31. detsember 2008 on ümber hinnatud Eesti kroonidesse bilansipäeval kehtinud Eesti Panga valuutakursside alusel. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on kasumiaruandes kajastatud perioodi tulu ja kuluna.

Rahavoogude aruanne

Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil - äritegevuse rahavoogude leidmisel on korrigeeritud ärikasumit, elimineerides mitterahaliste tehingute mõju ja äritegevusega seotud käibevarade ning lühiajaliste kohustuse saldode muutused.

Investeeringis- ja finantseerimistegevusest tulenevaid rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil.

Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansi kuupäeva, 31. detsembri 2008 ja aruande koostamise kuupäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustuste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on avalikustatud aastaaruande lisades.

Initialled for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev 04.03.2009

Signature/allkiri

KPMG, Tallinn

Majanduskeskkonna ebakindlus

2007. aastal alanud ning tänaseni jätkuv ülemaailmne rahanduskriis on muuhulgas põhjustanud madalama likviidsuse taseme majanduses ning oluliselt raskendanud rahastamisvõimalusi kapitaliturgudel. Lisaks on Eestis alanud langus reaalmajanduses koos sellest tulenevate tagajärgedega, mis on mõjutanud ning võib jätkuvalt mõjutada negatiivselt ettevõtte tegevuse tulemuslikkust. Käesoleva raamatupidamise aastaaruande koostamisel on arvestatud juhtkonna hinnangut Eesti ja maailma majanduskeskkonna mõju kohta ettevõtte majandustulemustele ja finantsseisundile. Arvestades turusituatsiooni ebakindlust, võib majanduskeskkonna edasiste muutuste mõju ettevõttele erineda oluliselt juhtkonna tänases situatsioonis antud hinnangust.

Lisa 2. Raha

(tuhandetes kroonides)	31.12.2008	31.12.2007
Arvelduskontod Eesti pankades EEK	9 008	8 006
Arvelduskontod Eesti pankades EUR	5 007	-
Nordea Finland arvelduskonto EUR	3 415	3 597
Kokku	17 430	11 603

Lisa 3. Nõuded ostjate vastu

(tuhandetes kroonides)	31.12.2008	31.12.2007
Ostjatelt laekumata arved	12 215	14 466
Nõuded emaeetvõtte ja teiste konsolideerimisgrupi ettevõtete	3 913	5 860
Kokku	16 128	20 326

Täiendav teave emaeetvõtte, teiste konsolideerimisgrupi ettevõtete ja sidusettevõtetega seotud nõuete kohta on avaldatud lisas 20

Lisa 4. Maksukohustused

(tuhandetes kroonides)

Maksuliik	31.12.2008	31.12.2007
Käibemaks	930	104
Üksikisiku tulumaks	1 100	1 329
Sotsiaalmaks	2 107	2 078
Muud maksud	108	186
Kokku	4 245	3 697

Lisa 5. Varud

(tuhandetes kroonides)

Varude grupp	31.12.2008	31.12.2007
Tooraine ja materjal	17 115	23 873
Lõpetamata toodang	13 540	15 887
Valmistoodang	7 511	10 677
Ettemaksed tarnijatele	6	0
Kokku	38 172	50 437

Aruandeperioodil ei hinnatud varusid alla nende neto realiseerimisväärtuseni.

Initialled for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev ... 24.03.2009

Signature/alkiri

KPMG, Tallinn

Lisa 6. Materiaalne põhivara

(tuhandetes kroonides)	Ehitised	Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	Ettemaksed materiaalse põhivara eest	Kokku
Soetusmaksumus					
Soetusmaksumus seisuga 31.12.2006	42	21 499	1 352	100	22 993
Soetused	136	8 169	412	44	8 761
Väljaminek hinnangute muutusest	0	-947	-958	0	-1 905
Müük ja mahakandmised	0	-34	-26	0	-60
Soetusmaksumus seisuga 31.12.2007	177	28 686	781	144	29 789
Soetused	0	2 042	134	0	2 176
Ettemakstud pv-st ümberklassifitseerimine	0	53	0	-53	0
Müük ja mahakandmised	0	-67	0	0	-67
Soetusmaksumus seisuga 31.12.2008	177	30 714	915	92	31 898
Akumuleeritud kulum ja allahindlused					
Akumuleeritud kulum seisuga 31.12. 2006	9	5 514	426	0	5 949
Aruandeperioodi amortisatsioonikulu	7	3 599	285	0	3 891
Väljaminek hinnangute muutusest	0	-621	-366	0	-987
Müük ja mahakandmised	0	-31	-19	0	-50
Akumuleeritud kulum seisuga 31.12. 2007	15	8 461	327	0	8 803
Aruandeperioodi amortisatsioonikulu	13	4 019	160	0	4 192
Müük ja mahakandmised	0	-56	0	0	-56
Akumuleeritud kulum seisuga 31.12. 2008	28	12 424	487	0	12 939
Jääkväärtus					
Jääkväärtus seisuga 31.12.2006	33	15 985	926	100	17 044
Jääkväärtus seisuga 31.12.2007	162	20 226	454	144	20 986
Jääkväärtus seisuga 31.12.2008	149	18 290	428	92	18 958

Täielikult amortiseerunud, kuid veel kasutuses olevate põhivarade soetusmaksumus seisuga 31.12.2008 oli 3 006 tuhat krooni (31.12.2007: 1 372 tuhat krooni).

Kapitalirendi korras soetatud põhivara

Ettevõtte on soetanud kapitalirendi korras varaobjekte järgmistes põhivara gruppides:

Initialed for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev 21.03.2009

Signature/alkiri .....

KPMG, Tallinn

Materiaalse põhivara grupp**Masinad ja seadmed**

Soetusmaksumus 31.12.2008	2 148
Jääkmaksumus 31.12.2008	1 822

Kapitalirendiga seotud kohustused on esitatud lisas 8.

Lisa 7. Immateriaalne põhivara

(tuhandetes kroonides)	Kapitaliseeritud arengukulud	Ostetud litsentsid	Ettemaksed immateriaalse põhivara eest	Kokku
Soetusmaksumus				
Soetusmaksumus seisuga 31.12.2006	173	418	275	866
Soetused	0	0	175	175
Soetusmaksumus seisuga 31.12.2007	173	418	450	1 041
Soetused	305	0	0	305
Ülekanded lõpetamata põhivarast ja ettemaksetest	450	0	-450	0
Soetusmaksumus seisuga 31.12.2008	928	418	0	1 346
Akumuleeritud kulum ja allahindlused				
Kulum ja allahindlused seisuga 31.12.2006	14	208	0	222
Aruandeperioodi amortisatsioonikulu	35	70	0	105
Kulum ja allahindlused seisuga 31.12.2007	49	278	0	327
Aruandeperioodi amortisatsioonikulu	79	51	0	130
Kulum ja allahindlused seisuga 31.12.2008	128	329	0	457
Jääkväärtus				
Jääkväärtus seisuga 31.12.2006	159	210	275	644
Jääkväärtus seisuga 31.12.2007	124	140	450	714
Jääkväärtus seisuga 31.12.2008	799	89	0	888

Initialed for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev 14.03.2009

Signature/alkiri

KPMG, Tallinn

Lisa 8. Kapitali- ja kasutusrent**Ettevõtte kui rentnik****Kapitalirent(vt lisa 6)**

Kapitalirendi kohustus (tuhandetes kroonides)	Masinad ja seadmed
Kohustus seisuga 31.12.2008	1 072
sh makseperiood alla 1 aasta	685
sh makseperiood 1-5 aastat	387
Aruandeperioodil makstud põhiosamaksed	660
Aruandeperioodil makstud intressid	259
Alusvaluuta	EUR
Maksetähtajad	Iga kuu
Keskmine intressimäär	4,5%

Kapitalirendi korras soetatud põhivara soetusmaksumus ja jääkmaksumus on avalikustatud lisa 6.

Kasutusrent

Ettevõtte rendib kasutusrendi tingimustel mitmeid transpordivahendeid. Aruandeaastal kajastati kuludes kasutusrendimakseid summas 5 263 tuhat krooni. Järgmistel perioodidel tasumisele kuuluvad kasutusrendimaksed mittekatkestatavatest rendilepingutest jagunevad ajaliselt:

(tuhandetes kroonides)	Masinad ja seadmed
Maksetähtajaga kuni 1 aasta	163
1-5 aastat	21

Lisa 9. Eraldised**Garantiieraldis**

Vastavalt sõlmitud müügilepingutele on ettevõttel kohustus tagada klientidele defektiga toodete tasuta väljavahetamine kahe aasta jooksul alates müügihetkest. Tuginedes varasematele kogemustele ja kvaliteediraportitele on juhatuse hinnanud garantiieraldise suuruseks 31.12.2008 seisuga 300 tuhat krooni (31.12.2007 oli 706 tuhat krooni).

Lisa 10. Aktsiakapital

(tuhandetes kroonides)	Aktsiate	Aktsiakapital
Saldo 01.01.2008	1 600	16 000
Saldo 31.12.2008	1 600	16 000

Kõigi 1 600 tuhande aktsia omanik on Harju Elekter AS.

Põhikirja kohaselt on AS Harju Elekter Elektrotehnika miinimumkapital 10 mln krooni ja maksimumkapital 40 mln krooni.

Initialed for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev 24.03.2009

Signature/allkiri

KPMG, Tallinn

Lisa 11. Müügitulu tegevusalade ja geograafiliste piirkondade lõikes

Müügitulu tegevusalade lõikes:

Müügitulu turgude lõikes

(tuhandetes kroonides)

Piirkond	2008	2007
Besti	193 203	150 033
Soome	87 037	52 997
Kreeka	1 500	50 553
Venemaa	0	7 238
Leedu	3 397	2 204
Rootsi	1 037	1 236
Läti	6 880	5 023
Kokku	293 054	269 284

Müügitulu tootegruppide lõikes

(tuhandetes kroonides)

Tegevusala	2008	2007
Muude elektriseadmete tootmine	259 842	242 773
Mehaaniline metallitöötlus	8 951	9 111
Metallitöötlus ja metallpindade katmine	467	789
Elektrimaterjalide, -tarvikute ja -seadmete hulgimüük, sh kaablid	23 794	16 611
Kokku	293 054	269 284

Lisa 12. Müüdnud kaupade kulud

(tuhandetes kroonides)

	2008	2007
Tooraine ja põhimaterjalid	190 866	174 637
Ostetud teenused	11 103	10 845
Tööjõukulud	40 607	37 442
Kulum	3 943	3 562
Lõpetamata ja valmistoodete varude muutus	5 791	-9 351
Muud kulud	1 384	2 131
Kokku müüdnud toodete kulud	253 694	219 266

Lisa 13. Turustuskulud

(tuhandetes kroonides)

	2008	2007
Ostetud teenused	3 163	3 230
Tööjõukulud	9 417	8 899
Kulum	136	191
Muud kulud	1 969	3 351
Kokku turustuskulud	14 685	15 672

Initialed for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev ... 24.05.2009

Signature/allkiri ...

KPMG, Tallinn

Lisa 14. Üldhalduskulud

(tuhandetes kroonides)	2008	2007
Ostetud teenused	1 770	2 080
Tööjõukulud	8 383	8 250
Kulum	243	244
Muud kulud	340	714
Kokku üldhalduskulud	10736	11 288
sh arenduskulud	6 315	7 006

Lisa 15. Muud äritulud

(tuhandetes kroonides)	2008	2007
Kasum põhivara müügist	0	70
Muud äritulud	34	2
Kokku muud äritulud	34	72

Lisa 16. Muud ärikulud

(tuhandetes kroonides)	2008	2007
Kahjum põhivara likvideerimisest	10	10
Trahvid, viivised ja muud kahjud	7	950
Kulutused kingitustele ja annetustele	72	68
Liitude ja ühingute liikmemaksud	11	10
Muud ärikulud	21	17
Kokku muud äritulud	121	1 055

Lisa 17. Tingimuslikud kohustused**Tulumaks**

Ettevõtte jaotamata kasum seisuga 31.12.2008 moodustas 39 937 tuhat krooni. Maksimaalne võimalik tulumaksukohustuse summa, mis võib kaasnedä kogu jaotamata kasumi väljamaksmisel dividendidena, on 8 387 tuhat krooni, seega netodividendidena oleks võimalik välja maksta 31 550 tuhat krooni.

Kui aktsionäride üldkoosolek kinnitab juhatuse kasumi jaotamise ettepaneku maksta dividendidena välja 5 000 tuhat krooni, kaasneb sellega tulumaksukohustus summas 1 329 tuhat krooni.

Lisa 18. Bilansipäevajärgsed sündmused

Veebruaris 2009 osales Harju Elekter Elektrotehnika edukalt elektrotehnika alasel välismessil Tampere, välisurgude tarbeks välja töötatud uudse lahendusega õhkisolatsiooniga keskpinge-seadmega alajaam sai tellijatele sooja vastuvõtu, mis realiseerus müügitellimusena.

initialled for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev 24.03.2009

Signature/allkiri

KPMG, Tallinn

Lisa 19. Rahavoogude aruanne

Rahavoogude aruandes on elimineeritud investeerimistegevusega seotud mitterahalised tehingud:

- Põhivarade soetamisel tekkinud tasumata kohustuste muutuste summa 44 tuhat krooni, mis on rahavoogude aruandes elimineeritud reaal "Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus".

(tuhandetes kroonides)

Tasutud materiaalne ja immateriaalne põhivara	lisa	
Materiaalse põhivara soetus	6	-2 176
Põhivara ostuga seotud võla kasv(+), vähenemine (-)		-44
Kapitalirendi korras soetatud		537
Tasutud materiaalse põhivara eest		-1 683
Immateriaalse põhivara soetus	7	-305
Kokku materiaalse ja immateriaalse põhivara soetus		-1 988

Lisa 20. Tehingud seotud osapooltega

Ettevõtte loeb osapooli seotuks juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole ärilistele otsustele.

AS-i Harju Elekter Elektrotehnika seotud osapoolteks on:

- emaettevõtte AS Harju Elekter, kes omab 100% AS Harju Elekter Elektrotehnika aktsiatest;
- emaettevõtte 100%-lised tütarettevõtted AS Eltek Eestis ja Satmatic OY Soomes ning 51%-line tütarettevõtte Rifas UAB Leedus;
- aktsiaseltsi juhatus ja nõukogu. Lisaks on seotud osapoolteks eelnevalt kirjeldatud isikute lähisugulased ja nende poolt kontrollitavad või nende olulise mõju all olevad ettevõtted.

Kauba ostu- ja müügitehingud

AS Harju Elekter Elektrotehnika on aruandeaastal seotud osapooltega teinud kauba ja teenuste ostu- ja müügitehinguid alljärgnevates mahtudes:

Seotud osapool	2008		2007	
(tuhandetes kroonides)	Ost	Müük	Ost	Müük
Emaettevõtte	9 478	4 667	9 729	6 469
Samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted	2 425	55 472	4 901	25 162
Kokku	11 903	60 139	14 630	31 631

Juhatusele ja nõukogule makstud tasud

AS Harju Elekter Elektrotehnika on aruandeaastal juhatusele maksnud tasusid 1 374 tuhat krooni. Nõukogule tasusid ei maksta.

Initialed for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev ... 21.05.2009

Signature/allkiri ...

KPMG, Tallinn

Saldod bilansipäeva seisuga

Bilansipäeva seisuga olid ettevõtte nõuete (vt lisa 3) ja kohustuste saldod seotud osapooltega järgmised:

Seotud osapool (tuhandetes kroonides)	31.12.2008		31.12.2007	
	Nõuded	Kohustused	Nõuded	Kohustused
Emaettevõtte	0	631	0	1 835
Samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted	3 913	281	5 860	1 862
Kokku	3 913	912	5 860	3 697

Initialed for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev ..... 14.03.2009 .....

Signature/allkiri ....

KPMG, Tallinn

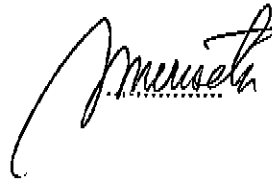
Tegevjuhtkonna ja nõukogu allkirjad 2008. aasta majandusaasta aruandele

AS Harju Elekter Elektrotehnika tegevjuhtkond on koostanud 2008. aasta tegevusaruande ja raamatupidamise aastaaruande.

Tegevjuhtkond:

Ülo Merisalu

Juhataja

24.03.2009

Nõukogu on tegevjuhtkonna poolt koostatud majandusaasta aruande, mis koosneb tegevusaruandest ja raamatupidamise aastaaruandest, läbi vaadanud ja aktsionäride üldkoosolekule esitamiseks heaks kiitnud.

Nõukogu:

Endel Palla

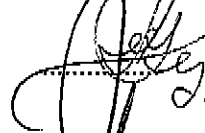
nõukogu esimees

24.03.2009

Karin Padjus

nõukogu liige

24.03.2009

Andres Allikmäe

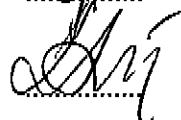
nõukogu liige

24.03.2009

Lembit Libe

nõukogu liige

24.03.2009

KPMG Baltics AS
Narva mnt 5
Tallinn 10117
Estonia

Telephone +372 6 268 700
Fax +372 6 268 777
Internet www.kpmg.ee

SÕLTUMATU AUDIITORI JÄRELDUSOTSUS

AS Harju Elekter Elektrotehnika aktsionäridele

Oleme auditeerinud lehekülgedel 7 kuni 22 esitatud AS Harju Elekter Elektrotehnika raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31. detsember 2008, kasumiaruannet, omakapitali muutuste aruannet ja rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta, aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisasid.

Juhatuse kohustused raamatupidamise aastaaruande osas

Juhatuse kohustuseks on raamatupidamise aastaaruande koostamine ning õige ja õiglane esitamine kooskõlas hea raamatupidamistavaga. Nende kohustuste hulka kuuluvad asjakohase sisekontrollisüsteemi kujundamine ja töös hoidmine, mis tagab raamatupidamise aastaaruande korrektse koostamise ja esitamise ilma pettustest või vigadest tulenevate oluliste väärkajastamisteta, asjakohaste arvestuspõhimõtete valimine ja rakendamine ning antud tingimustes põhjendatud raamatupidamishinnangute tegemine.

Audiitori kohustused

Meie kohustuseks on avaldada auditi põhjal arvamust raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime auditi läbi kooskõlas Eesti auditeerimiseeskirjaga. Need standardid nõuavad, et me oleme vastavuses eetikanõuetega ning et me planeerime ja viime auditi läbi omandamaks põhjendatud kindlustunne, et raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi.

Audit hõlmab raamatupidamise aastaaruandes esitatud arv näitajate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali kogumiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Nende protseduuride hulk ja sisu sõltuvad audiitori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Asjakohaste auditi protseduuride kavandamiseks võtab audiitor nende riskide hindamisel arvesse õige ja õiglase raamatupidamise aastaaruande koostamiseks ja esitamiseks juurutatud sisekontrollisüsteemi, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab ka kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasuse, juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute põhjendatuse ja raamatupidamise aastaaruande üldise esituslaadi hindamist.

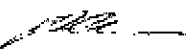
Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Arvamus

Meie arvates kajastab ülalmainitud raamatupidamise aastaaruanne olulises osas õigesti ja õiglaselt AS Harju Elekter Elektrotehnika finantsseisundit seisuga 31. detsember 2008 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga.

Tallinn, 24. märts 2009

KPMG Baltics AS

Indrek Alliksaar
Vannutatud audiitor

Merike Kodanipork
Vannutatud audiitor

Kasumi jaotamise ettepanek

(tuhandetes kroonides)

Elmiste perioodide jaotamata kasum	27 713
2008. aasta puhaskasum	12 224
<i>Kokku jaotuskõlbulik kasum seisuga 31.12.2008:</i>	39 937
Juhatus teeb ettepaneku kasumi jaotamiseks alljärgnevalt: Dividendideks	5 000
<i>Jaotamata kasumi jääk peale kasumi jaotamist</i>	34 937

Ülo Merisalu

Juhataja

24.03.2009

Tegevusalade loetelu

(tuhandetes kroonides)

Aruandeperioodi 1.1. – 31.12.2008 tegevusalad

27901 Muude elektriseadmete tootmine	259 842
25621 Mehaaniline metallitöötlus	8 951
25611 Metallitöötlus ja metallpindade katmine	467
46692 Elektrimaterjalide, -tarvikute ja -seadmete hulgimüük, sh kaablid	23 794
Kokku	293 054

Kavandatavad tegevusalad aruandeperioodiks 1.1. – 31.12.2009

27901 Muude elektriseadmete tootmine
25621 Mehaaniline metallitöötlus
25611 Metallitöötlus ja metallpindade katmine
46692 Elektrimaterjalide, -tarvikute ja -seadmete hulgimüük, sh kaablid

Majandusaasta aruande allkirjad

aktsiaselts Harju Elekter Elektrotehnika (registrikood: 11119230) 01.01.2008 - 31.12.2008
majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Ülo Merisalu (Juhatuse liige) - kinnitanud 27.04.2009